

Clausager: Jeg kan kun glæde mig over de Udtalelser, der ere faldne om Lovforslaget, idet de give temmelig godt Haab om, at der ikke vil blive lagt Hindringer i veien for det i dette Thing. Der er nævnt enkelte af de Forandringer, der ere foretagne i det andet Thing; jeg for min Del betragter navnlig Bibeholdelsen af Vandsynsmændene som heldig. Der er faaet fra Ministeren som fra anden Side reist Betænkkelighed med Hensyn til, at der hos enkelte af Vandsynsmændene ikke vilde være den ønskeligste Færdighed tilstede til Udsørelsen af deres Hverv, navnlig til Beskrivelsen af Forretninger o. desl. Dette kan være muligt enkelte Steder; men selv om det for Diebliffet skulde være saa, er det mit Haab, at en saadan Ulempe tid efter anden bliver mindre søelig, og man har jo i ethvert Tilfælde Landvæsenkommissionen i Baghaanden, naar Nogen skulde ønske at bruge den. Jeg finder altsaa denne Forandring heldig, og jeg finder heller ikke Noget at udsætte paa, at man væsentligst bliver staaende ved de ældre Bestemmelser. Jeg skal nu ikke længere lægge Beslag paa Thingets Opmærksomhed, idet jeg kun skal anbefale Lovforslaget, som ogsaa jeg hilser med Glæde, idet der deri samles endel meget spredte Bestemmelser. Jeg antager altsaa, at det vil være muligt at gennemføre Sagen i denne Samling, og jeg skal sige min anbefaling til andre ærede Medlemmers.

Breinholt: Det Resultat, som mit Arbejde i denne Sag i forrige Session førte til her i Thinget, var et saadant, at det just ikke skal friste mig til at gjenoptage det iaar, og det indholder heller ikke nogen ser Opfordring for mig til idag, at tage Ordet. Hvis jeg skulde følge min Tilbøjelighed, vilde derfor det ærede Thing blive forstaaet for Udtalelser fra min Side i denne Sag; men der er dog foregaaet saadanne Forandringer i det foreliggende Lovforslag fra den Tid, det forlod os, og der er fremkommet saadanne Udtalelser baade fra den høitærede Minister og fra andre ærede Talere, der forekomme mig at have en noget forskjellig Karakter fra den, der under Sagens foregaaende Behandling her i Thinget fremkom fra de samme Medlemmer, at jeg maa sige mig opfordret til at fremkomme med nogle enkelte Bemærkninger. Jeg skal imidlertid bestrebe mig for at være kort; i Forhold til det righoldige Stof, der foreligger, haaber jeg endogsaa det skal lykkes mig at naae til en forholdsvis forbausende Korthed. For at kunne gjøre det, vil det være nødvendigt at afholde mig fra at komme ind paa saa godt som alle Detailler. Der er dog et Par, der allerede tilbørlig ere nævnte, som jeg ikke kan Andet end henlede Opmærksomheden paa uden at komme nærmere ind paa dem; det er nemlig § 19, der omhandler Magelæg, og §§ 50 og 51, der omhandle Søer og Vandsejning i disse. Det var nemlig de to eneste Steder,

der egentlig bar Præg af Landstingets Behandling i forrige Session; thi ellers forlod det oprindelige Regjeringslovsforslag os i alt væsentligt ontrent i samme Skikkelse som den, hvori det var kommet herind. Lovforslaget var, da det kom herind, og da det forlod os, to Aen af samme Stykke Løi eller, om jeg saa maa sige, ligesom to Ueg af samme Høne; kun paa disse to Punkter var der sket ikke ganske uafsentlige Forandringer, og netop dem har man i det andet Thing forandret paa en, som jeg tror, mindre heldig Maade. Navnlig forekommer det mig, som ogsaa fremhævet af den høitærede Minister og et Par andre Talere, at Bestemmelsen om Søerne er noget betænkkelig. Si heller er det mig aldeles klart — og jeg vil i saa Henseende navnlig tillade mig at stille et Spørgsmaal til den ærede Minister —, hvorledes dette Udtryk „lodtagne“ egentlig skal forstås. Jeg tror, at man i Folkethinget har sigtet mod et bestemt Maal, idet man har optaget denne forandrede Bestemmelse her. Jeg kender Bredeiere til en Sø, Lodsieiere i en Sø, Gieere af en Sø, men „Lodtager“ er et Ord, som jeg ikke kender i denne Forbindelse. At man kan være Lodtager til en Sø, uden at være Gier til den, er muligt, men jeg kender det ikke; det staar mig uklart, og jeg tillader mig derfor at afstøtte den ærede Minister hans Mening om, hvorledes Forstaaelsen af dette Ord skal være.

Hvad jeg nærmest har taget Ordet for, er imidlertid for at sige lidt om de Hovedprinciper, der gaa gennem Loven, og navnlig de tre Hovedprinciper, hvorom Striden i forrige Samling dreiede sig her i Thinget. Det var jo nemlig en indgaaende Behandling, dette Lovforslag blev undergivet, og som Exempel derpaa behøver jeg jo blot at anføre, at 2den Behandling medtog den vistnok eneste Tid af 5 Dage. Striden dreiede sig hovedsagelig om tre Hovedprinciper. Det ene af disse er Vandsynsmandsinstitutionen, med Hensyn til hvilken jeg i Forening med flere mente, at man burde bevare den i det fulde Omfang, hvori den hidtil har bestaaet, navnlig med Hensyn til Vandsynsmændenes Ret til at kunne affige Kjendelse. Det andet Hovedprincip var, hvorledes Bedligeholdelsen af vore Vandløb skulde finde Sted; hvem der skulde bære Byrden derved. Ogsaa her søgte jeg at faae det Princip indført i Lovforslaget, at Byrden skulde være som hidtil og for de mindre Vandløb hovedsagelig hvile paa Bredeierne, for Hovedvandløbene derimod paa dem, som Lovgivningen hidtil havde bestemt, nemlig dem, der havde Nytte og Interesse af Vandløbene. Paa begge Punkter fandt jeg imidlertid Modstand hos den ærede Minister, og det hvi Thing fulgte ham. Der er endnu et stort Princip, nemlig med Hensyn til Bredeiernes hidtilværende Eneret til Benyttelsen af Vandet. Ogsaa dette Princip havde Lovforslaget brudt med. Jeg tilligemed flere søgte at faae det indført igjen i Lovforslaget; men